

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 21RE3-351 (AG3-157/27-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, (posėdžio pirmininkė) ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja), sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui Asmeniui X, atsakovės Trakų rajono savivaldybės administracijos atstovėms D. V. ir A. J.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Asmens X skundą atsakovei Trakų rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas Asmuo X (toliau – ir pareiškėjas) 2026 m. gegužės 6 d. kreipėsi į Komisiją su skundu, prašydamas panaikinti Trakų rajono savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė, Administracija) 2026 m. balandžio 20 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Skundžiamas sprendimas) ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. kovo 18 d. prašymą.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad 2025 m. sausio 27 d. pateikė prašymą dėl vaiko priėmimo į Trakų rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigas (toliau – Prašymas). Prašymo pateikimo metu galiojo Centralizuoto vaikų ir mokinių priėmimo į Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigas tvarkos aprašas, patvirtintas Trakų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. S1E-61 (toliau – Aprašas 1). Pagal šio aprašo 34.2 papunktį prašymai, kurie nebuvo tenkinami iki einamųjų metų pabaigos, automatiškai perkeliami į kitų metų eilę pagal prašymo pateikimo datą ir laiką. Pagal tuo metu galiojusį 35.2 papunktį pareiškėjo prašymui buvo taikomas pirmumo kriterijus, susijęs su vieno iš tėvų deklaruota gyvenamąja vieta švietimo įstaigai priskirtoje teritorijoje ne mažiau kaip 2 metus.

Pareiškėjas 2026 m. kovo 18 d. kreipėsi į Administraciją, prašydamas pateiktą Prašymą vertinti pagal jo pateikimo metu galiojusį teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į teisėtų lūkesčių, teisinio tikrumo ir teisinių santykių tęstinumo principus. Administracija Skundžiamame sprendime nurodė, kad pareiškėjo Prašymas turi būti vertinamas tik pagal šiuo metu galiojančią tvarką.

Pažymi, kad Aprašo 1 34.2 papunktis aiškiai nustatė, kad nepatenkinti prašymai automatiškai perkeliami į kitų metų eilę pagal jų pateikimo datą ir laiką. Tai sukūrė teisinių santykių tęstinumą ir pagrįstą lūkestį, kad Prašymas bus toliau nagrinėjamas, nebloginant pareiškėjo padėties. Tačiau atsakovė nepaaiškino, kaip galima tuo pačiu perkelti Prašymą į kitų metų eilę, tačiau nebetaikyti jam anksčiau taikytų kriterijų ir faktiškai eliminuoti jį iš eilės. Skundžiamame sprendime nėra paaiškinta, kodėl 34.2 papunkčiu sukurtas tęstinumas nebegalioja, kodėl nebuvo nustatytas pereinamasis laikotarpis ir kokių teisiniu pagrindu pareiškėjo padėtis gali būti pabloginta, nors faktinės aplinkybės nepasikeitė.

Pareiškėjo teigimu, atsakovė aiškiai nurodė, kad pareiškėjo Prašymui buvo taikytas Aprašo 1 35.2 papunktis, t. y. pati pripažino, kad pareiškėjo Prašymas atitiko tuo metu galiojusius kriterijus, vaiko deklaruota gyvenamoji vieta kitoje savivaldybėje nebuvo kliūtis taikyti prioritetą, susiklostė administracinė praktika, pagal kurią pareiškėjo situacija buvo laikoma atitinkančia reikalavimus. Nepaisant to, vėliau priimtu sprendimu ši teisė buvo atimta, nepakeitus faktinių aplinkybių.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje pripažįstama, kad viešojo administravimo subjektas negali nepagrįstai paneigti asmens teisėtų lūkesčių, susiformavusių dėl anksčiau taikytos administracinės praktikos ir galiojusio teisinio reguliavimo.

Pareiškėjas nurodo, kad jo teisėti lūkesčiai kilo iš Aprašo 1 34.2 ir 35.2 papunkčių, iš fakto, kad jo Prašymas buvo priimtas ir jam buvo pritaikytas prioritetas, iš aplinkybės, kad Prašymas buvo perkeltas į kitus metus. Skundžiamas sprendimas šiuos lūkesčius paneigia, tačiau nepateikia jokio individualaus vertinimo ir nenumato pereinamojo laikotarpio.

Teigia, kad atsakovė apsiribojo formaliu teiginiu, kad šiuo metu galioja nauja tvarka, ir todėl pareiškėjo Prašymas turi būti vertinamas pagal ją. Tačiau nebuvo paaiškinta kodėl nauja tvarka gali būti taikoma jau anksčiau pateiktam ir perkeltam Prašymui ir kodėl nebuvo taikoma išimtis ar individualus vertinimas.

Atsakovė Trakų rajono savivaldybės administracija atsiliepime į skundą nurodė, kad su juo nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodė, kad pareiškėjo Prašymas dėl vaiko priėmimo pateiktas galiojant Centralizuoto vaikų ir mokinių priėmimo į Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigas tvarkos aprašo, patvirtinto Trakų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. S1E-611 (minėta, Aprašas 1), nuostatomis. Vadovaujantis tuo metu galiojančio aprašo 34.2 papunkčiu, reglamentuojančiu prašymų galiojimą, tėvų (globėjų) prašymai, kurie nebuvo tenkinami švietimo įstaigoje (-se) iki einamųjų metų pabaigos, automatiškai perkeliama į kitų metų pageidaujančių lankyti švietimo įstaigos (-ų) eilę, pagal prašymo pateikimo datą ir laiką eilės tvarka. Minėtam Prašymui taip pat buvo taikoma Aprašo 1 35.2 papunktyje nustatyta pirmumo teisė priimant vaiką į ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas švietimo įstaigose, t. y. vaikams, kurių vieno iš tėvų (globėjo) deklaruota gyvenamoji vieta švietimo įstaigai priskirtoje teritorijoje yra ne mažiau kaip 2 metai (prioritetas taikomas pagal tėvo (globėjo), su kuriuo deklaruotas vaikas, gyvenamoji vieta). Taip pat šis kriterijus taikomas vaikams, kurių vieno iš tėvų (globėjo) ir paties vaiko deklaruota gyvenamoji vieta yra švietimo įstaigai priskirtoje teritorijoje išgytame arba išsinuomotame būste, kuriame faktiškai gyvenama (nuomos atveju nuomos sutartis turi būti užregistruota valstybės įmonėje Registrų centre).

Trakų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 9 d. sprendimas Nr. S1E-6 (toliau – Tarybos 2020-04-09 sprendimas) bei juo patvirtinto Aprašo 1 nuostatos nustojo galioti nuo 2026 m. sausio 1 d., Trakų rajono savivaldybės tarybai priėmus sprendimą Nr. S1E-1592 (toliau – Tarybos 2025-09-25 sprendimas), kuris įsigaliojo 2025 m. rugsėjo 30 d., juo patvirtintas Centralizuoto priėmimo į Trakų rajono savivaldybės bendrojo, ikimokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklas tvarkos aprašas (toliau – Aprašas 2) įsigaliojo 2026 m. sausio 1 d.

Tarybos 2025-09-25 d. sprendimas bei juo patvirtinto Aprašo 2 nuostatos nustojo galioti 2026 m. vasario 26 d., Trakų rajono savivaldybės tarybai priėmus 2026 m. vasario 19 d. sprendimą Nr. S1E-13 (toliau – Tarybos 2026-02-19 sprendimas). Šio sprendimo tikslas buvo patvirtinti atnaujintą Centralizuoto priėmimo į Trakų rajono savivaldybės bendrojo, ikimokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklas tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas), pereinant prie visuotinės nacionalinės centralizuoto priėmimo informacinės sistemos „Mokausi Lietuvoje“ (mokausi.lt) (toliau – CPIS) taikymo ir nustatant detalesnę prašymų teikimo, nagrinėjimo, priėmimo kriterijų taikymo bei informavimo tvarką. Šiuo sprendimu patvirtinto Tvarkos aprašo 52 punktas nustato šią priėmimo mokytis į mokyklas pagal ikimokyklinio ugdymo programą sąlygą: priimami vaikai, kai vaikų ir jų bent vienas iš tėvų (globėjų) gyvena ir gyvenamąją vietą yra deklaravę mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Iš šių vaikų sudaroma eilė vadovaujantis šiame punkte nurodytais, pagal prioritetą išdėstytais ir sumuojamais kriterijais.

Pažymėjo, kad pareiškėjo Prašymas, atsižvelgiant į Tvarkos aprašo nuostatas negalėjo būti patenkinamas, kadangi pareiškėjo ir jo vaiko gyvenamosios vietos nėra deklaruotos pareiškėjo Prašyme nurodytai mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje, t. y. šių asmenų deklaruota gyvenamoji vieta nesutampa (išsidėsčiusios skirtingose savivaldybėse).

Administracija informaciją apie pasikeitusią priėmimo į savivaldybės teritorijoje esančias mokyklas tvarką 2026 m. vasario 26 d. paskelbė viešai Trakų rajono savivaldybės tinklapyje, įpareigojo savivaldybės mokyklas informuoti prašymus joms dėl priėmimo pateikusius asmenis apie įsigaliojusius pakeitimus dėl Centralizuoto priėmimo tvarkos. Viešai paskelbtoje informacijoje nurodyta, kad: „Praėjusiais metais į ugdymo įstaigas nepatekę asmenys turi pateikti naujus prašymus per sistemą mokausi.lt. Vertinant prašymus, jiems bus taikomas pirmumo kriterijus, atsižvelgiant į ankstesnį laukimo laikotarpį. Prašymai į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, pateikti per sistemą mokykla.trakai.lt, nebus nagrinėjami.“.

Atsakovė paaiškino, kad neegzistuojant galimybei (tikimybei) perkelti pareiškėjo Prašymą dėl pasikeitusios Centralizuoto priėmimo tvarkos, negalima teigti, kad Administracijos veiksmai atlikti netinkamai. Atlikdama savivaldybei priskirtą funkciją dėl ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimo, Administracija vadovaujasi galiojančia teisine baze. Vadovavimasis netekusiais galios teisės aktais nesuderinamas su viešojo administravimo subjekto veikla. Tik teisės aktas, kuriuo įtvirtinamas naujas (iš esmės pakeistas) santykių reguliavimo metodas, gali numatyti išlygą, kad pereinamuoju laikotarpiu turi būti taikomas prieš tai galiojęs reguliavimas.

Administracija nustatė, kad pareiškėjo Prašymas, Tarybai priėmus 2026-02-19 sprendimą, nebeatitiko pirmumo kriterijų, kadangi šiuo sprendimu patvirtinto Tvarkos aprašo 52 punktas nustato, kad mokytis į mokyklas pagal ikimokyklinio ugdymo programą priimami vaikai, kai vaiko ir bent vieno iš vaiko tėvų (globėjų) gyvena ir gyvenamąją vietą yra deklaravę Mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Pažymėjo, kad tai yra privaloma sąlyga, kuriai nesant jokie kiti galimi Prašymams taikyti vertinimo kriterijai, kurie išdėstyti pagal prioritetą ir yra sumuojami, negali būti taikomi.

Nurodo, kad Administracijos Skundžiamas sprendimas neapsiribojo formaliu teiginiu, jis yra motyvuotas, jame pateikta visą Prašymui taikomo teisinio reglamentavimo seka, atsižvelgiant į jo pokyčius nuo Prašymo pateikimo iki jo netenkinimo momento.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Skundžiamo sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjo pateiktą Prašymą vertinti pagal Aprašo 1 nuostatas, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. sausio 27 d. pateikė prašymą priimti jo sūnų į ikimokyklinio ugdymo įstaigą nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. Prašyme nurodyta, jog pareiškėjo vaiko Asmens Y gyvenamoji vieta deklaruota su mama, t. y. (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas 2026 m. kovo 2 d. kreipėsi į ikimokyklinio ugdymo įstaigą dėl vaiko priėmimo. Ugdymo įstaiga 2026 m. kovo 3 d. pareiškėjui atsakė, jog gavo paaiškinimą iš sistemos administratoriaus, kad vaikas, dėl kurio teikiamas prašymas, nepatenka į mokyklos aptarnavimo teritoriją.

Pareiškėjas 2026 m. kovo 4 d. kreipėsi į „Mokausi Lietuvoje“ su paklausimu, nurodydamas, kad pildė prašymą dėl priėmimo į darželį, tačiau nėra pateikiami visi jam priklausančys pirmumo kriterijai, teigė, kad jam turėtų būti leidžiama pasirinkti kriterijų „51.2 pirmumo teise priimami vaikai, kurie dėl vietų trūkumo nepateko į jiems pagal gyvenamąją vietą priskirtą mokyklą ir laukia eilėje dėl perkėlimo“.

Į šį paklausimą „Mokausi Lietuvoje“ atsakė pareiškėjui, kad pagal Trakų rajono savivaldybės tvarkas, pirmumo kriterijus 51.2. pirmumo teise priimami vaikai, kurie dėl vietų trūkumo nepateko į jiems pagal gyvenamąją vietą priskirtą mokyklą ir laukia eilėje dėl perkėlimo yra taikomas pagal švietimo įstaigai priskirtą aptarnavimo teritoriją. Tai reiškia, kad vaiko ir vieno iš tėvų deklaruota gyvenamoji vieta turi sutapti ir patekti į švietimo įstaigai nustatytą aptarnavimo teritoriją. Pareiškėjo atveju vaiko deklaruota gyvenamoji vieta sutampa su mamos deklaruota gyvenamąja vieta (duomenys neskelbtini), todėl šis pirmumo kriterijus netaikomas. Nurodyta, kad vaiko deklaruota

gyvenamoji vieta turėtų sutapti su pareiškėjo (tėčio) deklaruota gyvenamąja vieta (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas 2026 m. kovo 18 d. kreipėsi į atsakovę su prašymu (toliau – 2026-03-18 prašymas), prašydamas jo 2025 m. sausio 27 d. pateiktą prašymą (minėta, Prašymas) dėl vaiko priėmimo į Trakų rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigas vertinti pagal ankstesnį teisinį reguliavimą, t. y. Aprašo 1 nuostatas.

Atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjo prašymą, Skundžiamame sprendime nurodė, kad pareiškėjo Prašymas dėl vaiko priėmimo vertintinas pagal šiuo metu galiojančią Centralizuoto priėmimo į Trakų rajono savivaldybės bendrojo, ikimokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklas tvarką.

Pareiškėjas, nesutikdamas su atsakovės sprendimu, kreipėsi į Komisiją, prašydamas jį panaikinti.

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – Vietos savivaldos įstatymas), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (toliau – Švietimo įstatymas), Lietuvos respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI), Tvarkos aprašas.

Pagal Švietimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo gimimo, iki jam pradedamas teikti priešmokyklinis ugdymas. Ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą yra visuotinis nuo 2 metų amžiaus. Švietimo įstatymo 29 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad priėmimo į valstybinę ir savivaldybės ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal ikimokyklinio ugdymo programą, formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklą ir neformaliojo vaikų švietimo mokyklą kriterijus ir tvarką nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas).

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 5 punkte nustatyta savarankiškoji savivaldybių funkcija – savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas; o minėto straipsnio 8 punkte – ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas.

Nagrinėjamu atveju centralizuotą priėmimą į Trakų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) bendrojo, ikimokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklas mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, kriterijus, grupių / klasių nustatymą, dokumentų pateikimą, priėmimo procesų vykdymą informacinės sistemos pagrindu tvarką nustato Tvarkos aprašas (1 punktas).

Pagal Tvarkos aprašo 4.6 papunktį mokykla – juridinis asmuo, valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka, kurio pagrindinė veikla yra formalusis arba (ir) neformalusis švietimas. Šio aprašo 6 punkte nustatyta, jog asmenų priėmimas į mokyklas vykdomas CPIS automatiškai pagal CPIS užregistruotus prašymus, vadovaujantis Trakų rajono bendrojo, priešmokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų aptarnavimo teritorijų sąrašu (1 priedas). Prašymams priimti į ikimokyklinio ugdymo įstaigą taikomi reikalavimai nustatyti Tvarkos aprašo 17 punkte, kuriame, e kita ko, nurodyta, kad 17.1 papunktyje nustatyta, kad pateiktame kad vieno iš vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų) duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, faktinė gyvenamoji vieta, elektroninio pašto adresas, telefono numeris). Deklaruotos gyvenamosios vietos adresas ir jo deklaravimo data įsirašo automatiškai Gyventojų registro duomenų, kurie atnaujinami per 24 val., pagrindu (17.1 papunktis).

Tvarkos aprašo 52 punktas nustato, kad mokytis į mokyklas pagal ikimokyklinio ugdymo programą priimami vaikai, ir jų bent vienas iš tėvų (globėjų) gyvenantys ir gyvenamąją vietą deklaravę mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Iš šių vaikų sudaroma eilė vadovaujantis šiais kriterijais (kriterijai išdėstyti pagal prioritetą ir sumuojami): 52.1. pirmumo teise priimami vaikai, kurių vieno iš tėvų (globėjo) deklaruota gyvenamoji vieta mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje yra ne mažiau kaip 2 metai (kriterijus taikomas pagal vieno iš tėvų (globėjo), su kuriuo deklaruotas vaikas, gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpį); 52.2. pirmumo teise priimami vaikai, kurie dėl vietų trūkumo nepateko į jiems pagal gyvenamąją vietą priskirtą mokyklą ir laukia eilėje dėl perkėlimo. Tvarkos aprašo 55 punkte nustatyta, kad esant laisvų vietų, vaikai priimami ir iš kitų savivaldybių.

Pagal Tvarkos aprašo 91 punktą aktualiems, Tvarkos apraše nenumatytiems, atvejams nagrinėti sudaroma Nenumatytų atvejų komisija (toliau – Komisija) iš Savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus bei Savivaldybės Mokyklų atstovų. Komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą tvirtina Savivaldybės meras

Byloje nustatyta, kad Prašymo pateikimo metu galiojusiame Aprašo 1 34 punkte „Prašymų galiojimas“ buvo nustatyta, kad tėvų (globėjų) prašymai galioja iki prašyme nurodytos pageidaujamos lankyti datos, kol vaikas, mokinys bus priimtas į vieną iš pasirinktų ugdymo įstaigų, vaikui pradėjus mokytis pagal priešmokyklinio, pradinio ugdymo programas arba iki prašymas bus atsiimtas tėvų (globėjų) (34.1 papunktis); tėvų (globėjų) prašymai, kurie nebuvo tenkinami švietimo įstaigoje (-se) iki einamųjų metų pabaigos, automatiškai perkeliama į kitų metų pageidaujančių lankyti švietimo įstaigos (-ų) eilę, pagal prašymo pateikimo datą ir laiką eilės tvarka (34.2 papunktis). Pagal Aprašo 1 35 punktą pirmumo teisė vaikams priimant į ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas švietimo įstaigose buvo suteikiama: 35.1. vaikai, kurių abiejų tėvų (globėjų) ir paties vaiko gyvenamoji vieta deklaruota Trakų rajono savivaldybėje; 35.2. vaikams, kurių vieno iš tėvų (globėjų) deklaruota gyvenamoji vieta švietimo įstaigai priskirtoje teritorijoje yra ne mažiau kaip 2 metai (prioritetas taikomas pagal tėvo (globėjo), su kuriuo deklaruotas vaikas, gyvenamoji vieta). Taip pat šis kriterijus taikomas vaikams, kurių vieno iš tėvų (globėjo) ir paties vaiko deklaruota gyvenamoji vieta yra švietimo įstaigai priskirtoje teritorijoje įsigytame arba išsinuomotame būste, kuriame faktiškai gyvenama

Aprašo 2 (pagal Tarybos 2025-09-25 d. sprendimą) 34 punkte „Prašymų galiojimas“ buvo nustatyta: 34.1 prašymai galioja iki kol asmeniui bus suteikta mokymosi pagal pasirinktą ugdymo programą paslauga arba asmuo bus išregistruotas iš IS dėl išvykimo iš lankomos Mokyklos tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu; 34.2. pradėjus lankyti švietimo įstaigą, prašymą IS panaikina automatiškai; 34.3.prašymai, kurie nebuvo tenkinami iki einamųjų metų pabaigos, automatiškai perkeliama į kitų metų pageidaujančių lankyti mokyklos eilę, pagal prašymo pateikimo datą ir laiką eilės tvarka. Pagal Aprašo 2 51 punktą mokytis į mokyklas pagal ikimokyklinio ugdymo programą priimami vaikai, ir jų bent vienas iš tėvų (globėjų) gyvenantys ir gyvenamąją vietą deklaravę Mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Iš šių vaikų sudaroma eilė vadovaujantis šiais kriterijais (kriterijai išdėstyti pagal prioritetą ir sumuojami): 51.1. pirmumo teise priimami vaikai, kurių vieno iš tėvų (globėjo) deklaruota gyvenamoji vieta Mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje yra ne mažiau kaip 2 metai (kriterijus taikomas pagal vieno iš tėvų (globėjo), su kuriuo deklaruotas vaikas, gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpį) (51.1 papunktis); pirmumo teise priimami vaikai, kurie dėl vietų trūkumo nepateko į jiems pagal gyvenamąją vietą priskirtą Mokyklą ir laukia eilėje dėl perkėlimo (51.2 papunktis).

Minėta, jog byloje nustatyta, kad pareiškėjo sūnaus gyvenamoji vieta deklaruota (duomenys neskelbtini), t. y., skiriasi nuo pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos (duomenys neskelbtini), Trakų rajono savivaldybėje. Pareiškėjas 2025 m. sausio 27 d. pateikė Prašymą, pasirinkdamas 1 numeriu Trakų raj. Lentvario lopšelių-darželių „duomenys neskelbtini“ (2 metų amžiaus grupė), 2 numeriu Lentvario lopšelių-darželių „duomenys neskelbtini“ (2023 metų gimimo) ir 3 numeriu Trakų lopšelių-darželių „duomenys neskelbtini“. Pareiškėjas pakartotinai per visuotinę nacionalinę centralizuoto priėmimo informacinę sistemą „Mokausi Lietuvoje“ (mokausi.lt) (minėta, CPIS) 2026 m. kovo 4 d. teikė prašymą dėl vaiko priėmimo į ikimokyklinio ugdymo įstaigą, tačiau šios procedūros nebaigė. Pareiškėjas posėdžio metu paaiškino, jog pakartotinai per CPIS teikdamas prašymą, negalėjo pažymėti Aprašo 1 nustatytų prioritetų, todėl prašymo teikimo procedūrą nutraukė.

Minėta, kad galiojančio Tvarkos aprašo 52.1 papunktis numato prioritetą (pirmumo teisę) pateikti į ikimokyklinio ugdymo įstaigą vaikams, kurių vieno iš tėvų (globėjo) deklaruota gyvenamoji vieta Mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje yra ne mažiau kaip 2 metai (kriterijus taikomas pagal vieno iš tėvų (globėjo), su kuriuo deklaruotas vaikas, gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpį). Pagal šio aprašo 52.2 papunktį pirmumo teise priimami vaikai, kurie dėl vietų trūkumo nepateko į jiems pagal gyvenamąją vietą priskirtą mokyklą ir laukia eilėje dėl perkėlimo. Iš bylos medžiagos matyti, kad nurodytos nuostatos pareiškėjui buvo išaiškintos CPIS administratoriaus pateiktame atsakyme ir Skundžiamame sprendime.

Nagrinėjama atveju ginčas kilo dėl to, kad Pareiškėjo vertinimu, 2025-01-27 pateiktas Prašymas, kuris nebuvo patenkintas iki kalendorinių metų pabaigos ir buvo perkeltas į kitų metų eilę, turėjo būti toliau vertinamas pagal Prašymo pateikimo metu galiojusias Aprašo 1 (2020 m. balandžio 9 d. redakcija) nuostatas. Pareiškėjo teigimu, Aprašo 1 34.2 papunktyje nustatytas prašymo perkėlimo į kitų metų eilę užtikrino anksčiau pagal Aprašą 1 taikytų prioritetų išsaugojimą.

Komisija su tokia pareiškėjo pozicija nesutinka. Iš Aprašo 1 34.2 papunkčio nuostatos (*tėvų (globėjų) prašymai, kurie nebuvo tenkinami švietimo įstaigoje (-se) iki einamųjų metų pabaigos, automatiškai perkeliama į kitų metų pageidaujančių lankyti švietimo įstaigos (-ų) eilę, pagal prašymo pateikimo datą ir laiką eilės tvarka*) matyti, kad Prašymo perkėlimas į kitų metų eilę nesukūrė pareiškėjui teisės į ankstesnių kriterijų taikymą. Minėta Aprašo 1 34.2 papunkčio nuostata reglamentavo prašymo (-ų) galiojimą ir jo perkėlimą į kitų metų eilę, tačiau joje nebuvo nustatyta, kad prašymui (-ams) ir toliau turi būti taikomi visi pirminio pateikimo metu galioję priėmimo kriterijai, jeigu šie kriterijai vėliau (pagal vėlesnę Aprašo redakciją) pasikeičia. Taigi Komisija sprendžia, jog Prašymo perkėlimas reiškė tik tai, kad asmeniui nereikėjo pakartotinai pateikti prašymo, tačiau nesuteikė garantijos, jog ateityje priėmimo į ugdymo įstaigą procedūros bus vykdomos pagal nebegaliojantį reguliavimą. Dėl nurodytų priežasčių darytina išvada, kad vien aplinkybė, kad Prašymas galėjo būti perkeltas į kitų metų eilę, savaime nesukūrė pareiškėjui subjektinės teisės reikalauti Aprašo 1 nuostatų taikymo.

Komisija pažymi, kad Tvarkos aprašas nenumato anksčiau pateiktų prašymų priimti vaiką į ikimokyklinio ugdymo įstaigą galiojimo tvarkos, tačiau atsakovė atsiliepime ir posėdžio metu paaiškino, kad pateikti per sistemą mokykla.trakai.lt (anksčiau pateikti prašymai), nebus nagrinėjami, todėl asmenys turi per CPIS pateikti naujus prašymus, kuriems bus taikomi pirmumo kriterijus, atsižvelgiant į ankstesnį laukimo laikotarpį.

VAĮ 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad privalomus reikalavimus asmenims nustato tik teisės aktų pagrindu priimti administraciniai sprendimai. Taip pat pažymėtina, kad viešojo administravimo subjektas sprendimus priima pagal jų priėmimo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose yra nustatytos tokio teisės akto įsigaliojimo sąlygos ir tvarka. Byloje nustatyta, kad nagrinėjant pareiškėjo 2026-03-18 prašymą, galiojo 2026 m. vasario 19 redakcijos Tvarkos aprašas. Nagrinėjama atveju nei Apraše 2, nei Tvarkos apraše nebuvo nustatyta, kad iki jų įsigaliojimo pateikti ir nepatenkinti prašymai turi būti toliau vertinami pagal ankstesnį reglamentavimą. Įvertinusi nurodytą galiojusį ir galiojantį teisinį reglamentavimą bei Prašymo pateikimo laiką, Komisija sprendžia, kad atsakovė neturėjo teisinio pagrindo taikyti nebegaliojančias Aprašo 2 teises nuostatas.

Dėl pareiškėjo akcentuojamo teisėto lūkesčio principo pažymėtina, kad minėtas principas nesuteikia atsakovei pagrindo nesivadovauti galiojančiu reglamentavimu. Komisija sutinka, kad pareiškėjas galėjo tikėtis, jog pateiktas Prašymas bus nagrinėjamas pagal ankstesnio Aprašo 1 nuostatas, tačiau teisėtų lūkesčių principas pats savaime negarantuoja, kad teisinis reglamentavimas išliks nepakitęs arba kad asmeniui bus išsaugoti visi anksčiau galioję prioritetai. Asmens lūkestis gali būti pripažįstamas teisėtu tik tiek, kiek jis neprieštarauja vėliau priimtam ir galiojančiam reglamentavimui. Šiuo atveju, įsigaliojus Tvarkos aprašui, pasikeitė priėmimo kriterijus, o išimties anksčiau pateiktiems prašymams Tvarkos aprašas nenustatė.

Atsakovė neginčijo, kad pareiškėjo prašymui jo pateikimo metu buvo taikomas ankstesnės redakcijos Aprašo 1 35.2 papunktyje numatytas prioritetas, tačiau šio prioriteto taikymas reiškė tik tai, kad Prašymas buvo vertinamas pagal tuo metu galiojusius kriterijus. Prioriteto taikymas savaime nesukūrė pareiškėjui subjektinės teisės būti priimtam į konkrečią ugdymo įstaigą ar teisės neribotą laiką naudotis anksčiau galiojusi teisiniu reglamentavimu, pasikeitus teisiniu reglamentavimui, Administracija turėjo pagrindą Prašymą vertinti pagal Skundžiamo sprendimo priėmimo metu galiojusias Tvarkos aprašo nuostatas. Posėdžio metu atsakovė paaiškino, kad susiklosčiusi situacija galėtų būti išspręsta pareiškėjui per Centralizuotą priėmimo į švietimo įstaigas sistemą (minėta, CPIS) pateikus naują prašymą, nes šiuo metu atsakovės nurodytoje ikimokyklinio ugdymo įstaigoje yra laisvų vietų. Pažymėjo, kad tuo atveju, jei naujas prašymas nebūtų patenkintas, pareiškėjo situacija galėtų būti nagrinėjama, vadovaujantis minėtu Tvarkos aprašo 91 punktu. Atsakovė teigė, kad esant

poreikiui, pareiškėjo naujas prašymas galėtų būti perduotas nagrinėti minėtai Nenumatytų atvejų komisijai. Pareiškėjas su atsakovės pasiūlymais sutiko.

Komisija pažymi, kad pasikeitęs teisinis reglamentavimas neapribojo pareiškėjo teisės nustatyta tvarka kreiptis dėl vaiko priėmimo į kitą ikimokyklinio ugdymo įstaigą. Posėdžio metu pareiškėjas paaiškino, kad nors, jo šeima, faktiškai gyvena Trakų r. savivaldybėje, (duomenys neskelbtini), vaikas pagal deklaruotą gyvenamąją vietą lanko privatų darželį (duomenys neskelbtini) mieste. Komisija atkreipia dėmesį, kad pagal visas Aprašo redakcijas (Aprašo 1 35.1 ir 38.1 papunkčius, Aprašo 2 51.1 papunktį bei Aprašo 3 52.1 papunktį) pirmumo teisė buvo teikiama vaikams, kurių abiejų tėvų (globėjų) arba vieno iš tėvų ir paties vaiko gyvenamoji vieta yra deklaruota Trakų rajono savivaldybėje arba ugdymo įstaigai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Taigi ir pareiškėjui pateikiant Prašymą pagal tuo metu galiojusią Aprašą 1 redakciją buvo taikomas vaiko ir abiejų tėvų (ar vieno iš tėvų) gyvenamosios vietos deklaravimo kriterijus. Posėdžio metu pareiškėjas paaiškino, kad šiuo metu negali vaiko gyvenamosios vietos deklaruoti Trakų rajono savivaldybėje. Dėl nurodytų aplinkybių būtent pareiškėjo pasirinkimas nedeklaruoti vaiko gyvenamosios vietos Trakų rajono savivaldybėje galėjo lemti tai, kad vaikui nebuvo taikomas pirmumo kriterijus, siejamas su gyvenamosios vietos deklaravimo kriterijumi.

Apibendrinant išdėstyta, Komisija pažymi, kad atsakovė, nagrinėdama pareiškėjo 2026-03-18 prašymą, vadovavosi Skundžiamo sprendimo priėmimo metu galiojusiu teisiniu reglamentavimu, Aprašo 3 nuostatomis, kuris nenumatė galimybės anksčiau teiktiems prašymams taikyti nebegaliojančias Aprašo 1 nuostatas (kriterijus).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5-6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, faktiniai ir teisiniai motyvai.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, Komisija sprendžia, kad atsakovė, nagrinėdama pareiškėjo 2026-03-18 prašymą, vadovavosi Skundžiamo sprendimo metu galiojusiu teisiniu reglamentavimu ir pagrįstai taikė Tvarkos aprašo nuostatas. Skundžiamame sprendime yra tinkamai nustatytos bei įvertintos faktinės aplinkybės (Prašymo pateikimo laikas, deklaruota gyvenamoji vieta), nurodyti teisiniai pagrindai, pareiškėjui buvo išaiškinta, dėl kokių priežasčių jo Prašymas netenkintas. Dėl nurodytų aplinkybių nėra pagrindo nustatyti, kad Skundžiamas sprendimas yra neteisėtas ar nepakankamai motyvuotas, todėl pareiškėjo skundo reikalavimas panaikinti minėtą sprendimą atmestinas. Netenkinus pareiškėjo skundo reikalavimo dėl Skundžiamo sprendimo panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti išvestinį skundo reikalavimą ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026-03-18 prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo Asmens X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Svetlana Sinkevičienė